

Súd: Okresný súd Rožňava
Spisová značka: 8P/169/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7822202563
Dátum vydania rozhodnutia: 05. 12. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jarmila Dušáková
ECLI: ECLI:SK:OSRV:2022:7822202563.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Rožňava sudkyňou JUDr. Jarmilou Dušákovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti - Q. P., nar. XX.XX.XXXX, Q. P., nar. XX.XX.XXXX a A. P., nar. XX.XX.XXXX, maloletí v konaní zastúpení kolíznym opatrovníkom Ústredím práce, sociálnych vecí a rodiny, Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny, Š. XXX, XXX XX P.Ň., deti rodičov - matky M. C., rod. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom V., t.č. F., ul. W. W. XXXX/XX, Q., Č. P. a otca N. P., rod. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXXX/XX, V., na návrh navrhovateľky o zverenie maloletých detí do náhradnej osobnej starostlivosti a určenie výživného, takto

rozhodol:

I. Okresný súd Rožňava maloleté deti - Q. P., nar. XX.XX.XXXX, Q. P., nar. XX.XX.XXXX, A. P., nar. XX.XX.XXXX z v e r u j e do náhradnej osobnej starostlivosti N. W., nar. XX.XX.XXXX, ktorá bude oprávnená a povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté deti v rovnakom rozsahu, ako ju vykonávajú rodičia, právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok bude mať iba v bežných veciach.

II. Otca maloletých detí - N. P., nar. XX.XX.XXXX a matku maloletých detí - M. C., nar. XX.XX.XXXX súd z a v ä z u j e prispievať mesačne na maloleté deti - na každé osobitne - minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na neploleté nezaopatrované dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P..

III. Súd z r u š u j e uznesenie o neodkladnom opatrení Okresného súdu Rožňava pod sp. zn. 8P 154/2022 - 11 zo dňa 29. 09. 2022, ktorým uznesením boli maloleté deti odovzdané do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti N. W., nar. XX.XX.XXXX.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Predmetom tohto konania bolo zverenie maloletých detí Q. P., Q. P. a A. P., do náhradnej osobnej starostlivosti N. W., ktorá je družkou starého otca maloletých detí, a tiež určenie vyživovacej povinnosti na maloleté deti zo strany ich rodičov.

2. Súd uznesením sp.zn. 169/2022 - 12 zo dňa 11.11.2022 ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny, Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny P. na zastupovanie v tomto konaní.

3. Súd uznesením č. k. 8P/154/2022 - 11 zo dňa 29.09.2022 nariadil neodkladné opatrenie, v zmysle ktorého zveril maloleté deti do dočasnej náhradnej osobnej starostlivosti družky starého otca maloletých - N. W..

4. Zo záverov správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny zo dňa 21.11.2022 vyplýva, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti. Navrhovateľka spolu s deťmi, ich starým otcom a jej dvoma dcérami, býva v rodinnom dome, ktorý pozostáva z kuchyne a izby. Hygiena domácnosti bola v čase šetrenia na dobrej úrovni, a úrad konštatoval, že navrhovateľka má vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, ich zdravý vývin a vývoj.

5. Navrhovateľka na pojednávaní dňa 05.12.2022 zotrvala na svojom podanom návrhu. Uviedla, že maloleté deti sú u nej od septembra tohto roku. Rodičia maloletých detí boli v Čechách, kde nemali z čoho platiť nájomné, v dôsledku čoho matka maloletých detí kontaktovala telefonicky navrhovateľku, pričom ju poprosila, aby jej dočasne zobrala deti do svojej starostlivosti, pretože nemajú s nimi kde bývať. Boli viacmenej na ulici a stravovali sa prostredníctvom charity v Č.. Druh navrhovateľky, ktorý je starým otcom maloletých detí nemal záujem si zobrať tieto deti do svojej starostlivosti. Navrhovateľka uviedla, že si na maloleté deti zvykla, pričom aj oni si zvykli na ňu, chodievali ku nej na návštevy a už by bez nich nevedela byť, deti sa na rodičov nepýtajú. Navrhovateľka je s matkou maloletých detí v telefonickom kontakte, avšak nevedela uviesť, kde sa matka nachádza, kde sa toho času zdržiava. Na otca maloletých detí má tiež iba telefonický kontakt. Tiež uviedla, že rodičia sa telefonicky zaujímajú o maloleté deti, peniaze ale na ich výživu neposielajú, údajne nemajú prácu. Maloletá Q.P. a Q. chodia do Základnej školy - do G. A. - sú prváci a najmladší A. je s navrhovateľkou doma. Deti majú zabezpečené základné potreby - posteľ, skrinky. Aj veci, ktoré potrebujú do školy majú, snaží sa im postupne všetko zabezpečiť. Navrhovateľka má príjem iba 100,00 eur mesačne, ako dávky v hmotnej núdzi, ale finančne jej vypomáhajú jej deti, aby deťom mohla zabezpečiť všetko, čo potrebujú. Starý otec maloletých detí, druh navrhovateľky je nezamestnaný, chodil na brigády do Bratislavy, ale teraz nemá žiaden príjem. Pri výchove detí navrhovateľke pomáha. Maloleté deti sú zdravé, navrhovateľka má výdavky predovšetkým na stravu, oblečenie, ktoré lacnejšie kupuje zväčša na charite.

6. Kolízny opatrovník na pojednávaní dňa 05.12.2022 uviedol, že podaný návrh je dôvodný, že navrhovateľka má vytvorené vhodné podmienky na zabezpečovanie starostlivosti o maloleté deti a preto navrhol súdu vyhovieť návrhu v celom rozsahu a zveriť maloleté deti Q. P., Q. P. a A. P. do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, a zaviazat' rodičov maloletých detí k vyživovacej povinnosti v závislosti od ich príjmových pomerov na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P. Kolízny opatrovník zároveň navrhol zrušiť uznesenie tunajšieho súdu, sp.zn. 8P/154/2022, ktorým boli maloleté deti odovzdané do dočasnej náhradnej starostlivosti navrhovateľky.

7. Súd sa oboznámil s dôkaznými listinami, ktoré sú súčasťou spisu - rodnými listami mal. detí, správou M. V., správou Sociálnej poisťovne P., správou Obecného úradu C., správou o vykonanom šetrení v rodine Úradom práce, soc. vecí a rodiny v P., pripojenými spismi tunajšieho súdu sp. zn. 8P 154/2022, 7P 330/2016 a 7P 331/2016, ako aj ďalšími listinnými dôkazmi, ktoré sú súčasťou aj pripojených spisov.

8. Podľa ustanovenia § 44 ods. 1/ Zákona č. 36/2005 Z. z. Zákona o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“), náhradnou starostlivosťou je viacero osobitne usporiadaných, na seba nadväzujúcich a vzájomne sa podmieňujúcich dočasných opatrení, ktoré nahrádzajú osobnú starostlivosť rodičov o maloleté dieťa v prípadoch, ak ju rodičia nezabezpečujú alebo nemôžu zabezpečiť.

9. Podľa ustanovenia § 45 ods. 1/ Zákona o rodine, ak to vyžaduje záujem maloletého dieťaťa, súd môže zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Osobou, ktorej možno maloleté dieťa takto zveriť, sa môže stať len fyzická osoba s trvalým pobytom na území Slovenskej republiky, ktorá má spôsobilosť na právne úkony v plnom rozsahu, osobné predpoklady, najmä zdravotné, osobnostné a morálne, a spôsobom svojho života a života osôb, ktoré s ňou žijú v domácnosti, zaručuje, že bude náhradnú osobnú starostlivosť vykonávať v záujme maloletého dieťaťa. Osobe, ktorá nezabezpečuje osobnú starostlivosť o svoje maloleté dieťa z dôvodu, že jej bolo zo starostlivosti odňaté rozhodnutím súdu, nemožno v čase trvania odňatia dieťaťa zveriť maloleté dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti na čas trvania odňatia dieťaťa.

10. Podľa ustanovenia § 45 ods. 2/ Zákona o rodine, pri zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti uprednostní súd predovšetkým príbuzného maloletého dieťaťa, ak spĺňa ustanovené predpoklady. Ak sa má maloleté dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti parodiča, súrodenca

maloletého dieťaťa alebo súrodenca rodiča maloletého dieťaťa, splnenie podmienky trvalého pobytu na území Slovenskej republiky sa nevyžaduje za predpokladu, že prarodič, súrodenec maloletého dieťaťa alebo súrodenec rodiča maloletého dieťaťa má evidovaný trvalý pobyt alebo iný obdobný pobyt na území členského štátu Európskej únie.

11. Podľa ustanovenia § 45 ods. 3/ Zákona o rodine, v rozhodnutí súd vymedzí osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, jej rozsah práv a povinností k maloletému dieťaťu.

12. Podľa ustanovenia § 45 ods. 4/ Zákona o rodine, osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, je povinná vykonávať osobnú starostlivosť o maloleté dieťa v rovnakom rozsahu, v akom ju vykonávajú rodičia; osoba, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti vykonávanej na území Slovenskej republiky, je povinná najmenej 30 dní pred dočasným premiestnením maloletého dieťaťa oznámiť súdu dočasné premiestnenie maloletého dieťaťa do cudziny na dobu dlhšiu ako tri mesiace spolu s údajom o mieste, účele a dĺžke pobytu v cudzine a o iných významných skutočnostiach súvisiacich s dočasným premiestnením. Právo zastupovať maloleté dieťa a spravovať jeho majetok má iba v bežných veciach. Ak táto osoba predpokladá, že rozhodnutie zákonného zástupcu maloletého dieťaťa v podstatných veciach nie je v súlade so záujmom maloletého dieťaťa, môže sa domáhať, aby tento súlad pri konkrétnom rozhodnutí zákonného zástupcu preskúmal súd.

13. Podľa ustanovenia § 45 ods. 5/ Zákona o rodine, na správu majetku maloletého dieťaťa sa primerane použijú ustanovenia § 32 a 33.

14. Podľa ustanovenia § 45 ods. 6/ Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa vykonávajú práva a povinnosti vyplývajúce z rodičovských práv a povinností len v rozsahu, v akom nepatria osobe, ktorej bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Rodičia majú právo stýkať sa s maloletým dieťaťom, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti. Ak sa s osobou, ktorej bolo maloleté dieťa takto zverené, nedohodnú o výkone tohto práva, rozhodne na návrh niektorého z rodičov alebo tejto osoby súd.

15. Podľa ustanovenia § 45 ods. 7/ Zákona o rodine, vyživovacia povinnosť rodičov voči maloletému dieťaťu rozhodnutím súdu podľa odseku 1 nezaniká.

16. Podľa ustanovenia § 45 ods. 8/ Zákona o rodine, súd pri rozhodovaní o zverení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti určí rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať maloletému dieťaťu výživné rozsah ich vyživovacej povinnosti a súčasne im uloží povinnosť, aby počas trvania náhradnej osobnej starostlivosti, najdlhšie však do dovŕšenia plnoletosti dieťaťa, poukazovali výživné úradu práce, sociálnych vecí a rodiny. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného úradu práce, sociálnych vecí a rodiny, má tento úrad právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet tohto maloletého dieťaťa. Ak je maloleté dieťa zverené do náhradnej osobnej starostlivosti podľa odseku 2 druhej vety osobe, ktorá nemá trvalý pobyt na území Slovenskej republiky, súd povinnému uloží povinnosť, aby výživné poukazoval tejto osobe; úrad práce, sociálnych vecí a rodiny nemá v tomto prípade právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa. Po dovŕšení plnoletosti dieťaťa, ktoré bolo zverené do náhradnej osobnej starostlivosti, sú rodičia povinní poukazovať výživné dieťaťu.

17. Podľa ustanovenia § 45 ods. 9/ Zákona o rodine, súd najmenej raz za šesť mesiacov zhodnotí v súčinnosti s orgánom sociálnoprávnej ochrany detí alebo v súčinnosti s inými osobami, ktoré sú oboznámené s pomermi maloletého dieťaťa, výkon náhradnej osobnej starostlivosti, a to najmä kvalitu starostlivosti o dieťa v náhradnej osobnej starostlivosti a skutočnosť, či rodičia môžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa.

18. Podľa ustanovenia § 36 ods. 1/ Zákona o rodine, rodičia maloletého dieťaťa, ktorí spolu nežijú, môžu sa kedykoľvek dohodnúť o úprave výkonu ich rodičovských práv a povinností. Ak sa nedohodnú, súd môže aj bez návrhu upraviť výkon ich rodičovských práv a povinností, najmä určí, ktorému z rodičov zverí maloleté dieťa do osobnej starostlivosti. Ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak to

vyžadujú pomery v rodine, súd môže upraviť styk dieťaťa aj s blízkymi osobami. Ustanovenia § 24, § 25 a 26 sa použijú primerane.

19. Podľa ustanovenia § 62 ods. 1/ Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

20. Podľa ustanovenia § 62 ods. 2/ Zákona o rodine, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

21. Podľa ustanovenia § 62 ods. 3/ Zákona o rodine, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

22. Podľa ustanovenia § 62 ods. 4/ Zákona o rodine, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

23. Podľa ustanovenia § 62 ods. 5/ Zákona o rodine, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

24. Podľa ustanovenia § 75 ods. 1/ Zákona o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

25. Na základe výsledkov vykonaného dokazovania a zistenia vyššie uvedeného skutkového stavu súd konštatuje, že bude v najlepšom v záujme maloletých detí, aby boli zverené do náhradnej osobnej starostlivosti družky ich starého otca. Družka starého otca maloletých detí má vytvorené podmienky pre riadny výkon náhradnej osobnej starostlivosti a výchovu maloletých detí. Kolízny opatrovník konštatoval, že navrhovateľka má vhodné podmienky na zabezpečenie starostlivosti o maloleté deti, ich zdravý vývin a vývoj. Súd poukázal na tú skutočnosť, že obaja rodičia maloletých detí sa nachádzajú v Českej republike, nemajú prácu, ani žiadny príjem a starostlivosť o maloletých fakticky zabezpečuje navrhovateľka. Kolízny opatrovník súhlasil s tým, aby boli maloleté deti zverené do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je družkou ich starého otca. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti a citované zákonné ustanovenia, súd konštatuje, že družka starého otca maloletých detí spĺňa predpoklady na vykonávanie náhradnej osobnej starostlivosti, podľa ustanovenia § 45 ods. 1 Zákona o rodine. Schopnosť riadne sa postarať o maloleté deti preukázala predovšetkým faktickým výkonom osobnej starostlivosti o ne.

26. Záverom súd uvádza, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom nezaniká ich zverením do náhradnej osobnej starostlivosti navrhovateľky. Z vykonaného dokazovania súd zistil, že obaja rodičia maloletých detí sa nachádzajú v Českej republike, pričom nemajú prácu a nemajú ani iný príjem. S poukazom na tieto skutočnosti súd rozhodol tak, že zaviazal oboch rodičov maloletých detí prispievať minimálnym zákonným výživným vo výške 30 % zo sumy životného minima na nepľnoleté nezaopatrené dieťa počnúc od právoplatnosti tohto rozsudku vždy do 15-teho dňa toho-ktorého mesiaca na účet Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny P..

27. Podľa ust. § 363 Zákona č. 161/2015 Z.z., Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“), súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

28. Súd zároveň zrušil uznesenie sp.zn. 8P/154/2022 - 11 zo dňa 29.09.2022 o nariadení neodkladného opatrenia, ktorým dočasne zveril maloleté deti do náhradnej osobnej starostlivosti družky starého otca maloletých detí z dôvodu, že odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

29. O trovách konania súd rozhodol v súlade s ustanovením § 52 CMP tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Košiciach do 15 dní od jeho doručenia v 3 vyhotoveniach. (§59 ods.1 CMP).

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 62 ods. 1 CMP).

Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní (§ 62 ods. 2 CMP).

V odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy (§ 63 CMP).